

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

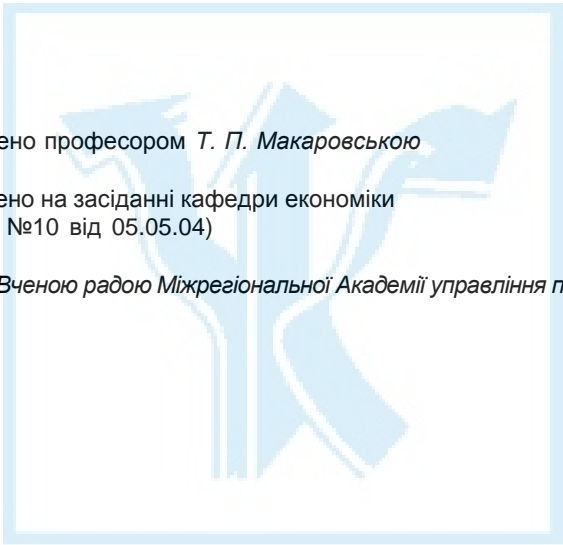
МАУП

**Завдання для контрольних робіт
і методичні вказівки до їх виконання
з навчальної дисципліни**

“ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА”

(для спеціалістів, магістрів іншого напрямку)

МАУП

Підготовлено професором *Т. П. Макаровською*

Затверджено на засіданні кафедри економіки
(протокол №10 від 05.05.04)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Макаровська Т. П. Завдання для контрольних робіт і методичні вказівки до їх виконання з навчальної дисципліни “Економіка підприємства” (для спеціалістів, магістрів іншого напрямку). — К.: МАУП, 2004. — 15 с.

Методична розробка містить методичні вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, а також список рекомендованої літератури.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Мета контрольної роботи

Контрольна робота є складовою навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів, під час виконання якої закріплюються теоретичні знання з курсу “Економіка підприємства”. Рівень опанування теоретичних знань студенти доводять розв’язанням практичних задач.

Виконуючи контрольну роботу треба користуватися спеціальною літературою за вибраною темою.

Загальні вимоги до виконання контрольної роботи

Кожен варіант контрольної роботи складається з трьох теоретичних питань і двох задач. Розкриваючи зміст теоретичних питань, студенти мають виявити знання наукових літературних джерел, а також, у разі потреби, нормативних актів. Розв’язки задач повинні містити короткі пояснення до кожної виконаної дії.

Щодо оформлення контрольної роботи, то її обсяг не повинен перевищувати 20 сторінок друкованого тексту. Якщо ж вона подана в рукописному вигляді, почерк повинен бути охайним і розбірливим. Сторінки тексту нумеруються. Наприкінці роботи наводиться список використаної літератури, оформлений з дотриманням стандартів.

Критерії оцінювання контрольної роботи

Контрольна робота вважається зарахованою, коли задовільно розкриті всі теми теоретичних завдань і обов’язково правильно розв’язані обидві задачі.

Контрольна робота вважається не зарахованою, якщо розв’язки задач відсутні чи неправильні або неправильно розкриті теми більшості теоретичних питань.

Вибір варіанта контрольної роботи

Варіант контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	Номер варіанта контрольної роботи
А, Л, Х	1
Б, М, Ц	2
В, Н, Ч	3
Г, О, Ш	4
Д, П, Щ	5
Є, Р, Е	6
Ж, С, Й	7
З, Т, Ю	8
І, У, Я	9
К, Ф	10

Добір літератури, статистичної інформації та інших матеріалів

Навчальну літературу до вибраного варіанта контрольної роботи студент добирає з запропонованого списку літератури, а також самостійно.

Особливу увагу слід звернути на періодичні наукові видання. Опрацювання їх у запропонованих темах контрольних робіт вигідно вирізнятиме таку роботу. Контрольна робота виграє, якщо в ній є таблиці, графіки, інші необхідні за темою рисунки.

Виклад змісту контрольної роботи

Зібраний, вивчений і опрацьований матеріал з теми контрольної роботи слід викладати відповідно до запропонованого плану контрольної роботи.

Кожне питання плану починається з нової сторінки та відповідного заголовку.

Сторінки нумерують у правому верхньому куті. Таблиці, схеми, рисунки повинні мати назву. На конкретні дані з першоджерел робляться посилання.

Виконану із дотриманням усіх перелічених вимог контрольну роботу студент подає на факультет заочної (дистанційної) форми навчання Міжрегіональної Академії управління персоналом у термін, визначений навчальним графіком.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Управління підприємством: сутність, види, функції та методи.
2. Методи визначення економічної доцільності капітальних вкладень.
3. Функції прибутку підприємства як економічної категорії. Обчислення чистого прибутку та його подальший розподіл.

Задача 1

Визначити загальну потребу підприємства в оборотних коштах, якщо для виробництва продукції були заплановані такі показники:

- щоденний випуск продукції — 120 одиниць;
- вартість матеріалу, що витрачається на виробництво одиниці продукції, — 50 грн;
- усього затрат, які рівномірно розподіляються по днях виробничого циклу, — 80 грн;
- щодобова потреба виробництва в матеріалі — 6 тонн;
- середня вартість 1 тонни матеріалу — 870 грн;
- виробничий запас — 20 днів, тривалість виробничого циклу — 10 днів, запас готової продукції — 50 днів;
- обсяг авансованої орендної плати — 120 тис. грн;
- резерв грошових коштів — 140 тис. грн.

Задача 2

Слюсар IV розряду протягом місяця відповідно до плану відпрацював 22 зміни тривалістю 8 год кожна. Він виконав план на 108 %, обробивши 970 деталей. За кожну одиницю продукції, виконану понад план, розцінка збільшується на 40 %. Визначити суму місячної заробітної плати, нарахованої слюсарю IV розряду за відрядно-преміальною формою оплати праці, якщо годинна тарифна ставка I розряду — 1,2 грн, а тарифний коефіцієнт IV розряду — 1,9.

Варіант 2

1. Система управління персоналом підприємства. Сучасні форми мотивації праці.
2. Кругообіг оборотного капіталу підприємства. Нормування та показники обіговості оборотних коштів.
3. Кошторис затрат на виробництво та калькуляція собівартості продукції.

Задача 1

На підприємстві річна програма випуску продукції — 250 тис. одиниць, трудомісткість виготовлення одного виробу — 0,35 нормо-год. Тривалість робочої зміни — 8 год, обідньої перерви — 45 хв. Регламентовані втрати часу на виробництві становлять 5 % номінального фонду часу. Визначити планову кількість робітників, потрібних для виконання зазначеної виробничої програми, якщо в розрахунковому році 248 робочих днів, а коефіцієнт виконання норм виробітку очікується на рівні 107 %.

Задача 2

Попит внутрішнього ринку на продукцію підприємства в наступному році прогнозується на рівні 154 тис. шт. Наявна виробнича потужність підприємства на початок цього року — 120 тис. шт. Коефіцієнт використання виробничої потужності в середньому за рік становить 0,8. Інвестиційним проектом передбачається ввести додаткові виробничі потужності у складі підприємства з метою задоволення потреби ринку. Норматив капіталовкладень: збільшення потужностей на кожні 1000 шт. потребує 12,5 тис. грн капіталовкладень. Визначити потрібну суму капіталовкладень для здійснення інвестиційного проекту на зазначеному підприємстві.

Варіант 3

1. Законодавство України про іноземні інвестиції. Проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України.
2. Напрями державного регулювання економічної діяльності підприємств України.
3. Банкрутство підприємств. Реструктуризація та санація.

Задача 1

Протягом місяця відповідно до графіка робітник IV розряду відпрацював 164 год, фактично виготовивши 320 деталей. Норма часу на виготовлення однієї деталі — 35 хв. Годинна тарифна ставка робітника I розряду становить 1,28 грн, тарифний коефіцієнт IV розряду — 1,9. За виконання місячної норми виробітку нараховується премія в розмірі 28 % відрядного заробітку та 1,5 % за кожний відсоток перевиконання цієї норми. Обчислити місячний заробіток робітника, нарахований за відрядно-преміальною системою оплати праці.

Задача 2

Собівартість товарної продукції підприємства у звітному році становила 760 тис. грн. Наступного року очікується зростання продуктивності праці на 7 %, а середньої заробітної плати виробників продукції — на 5 %. Обсяг виробництва має збільшитися на 8 % за незмінної величини постійних витрат. Заробітна плата становить 250 тис. грн, а постійні затрати — 200 тис. грн у собівартості продукції. Користуючись індексним методом, визначити відсоток можливого зниження собівартості товарної продукції та економію затрат за зазначеними чинниками.

Варіант 4

1. Ціни на продукцію: види, структура, методи встановлення та регулювання. Сучасне законодавство України про ціни та ціноутворення.
2. Система планування діяльності підприємства та бізнес-планування.
3. Фінансово-економічні результати діяльності підприємств. Рентабельність як показник ефективності діяльності підприємства.

Задача 1

Визначити норматив оборотних коштів у незавершеному виробництві безперервно діючого підприємства, якщо річна собівартість продукції — 6000 тис. грн, річна виробнича програма її випуску — 20000 од. Тривалість виробничого циклу — 4 дні.

Вартість сировини та матеріалів, що використовуються в перший день виробничого циклу, становить 60 % собівартості одиниці продукції. Решта витрат розподіляється по днях циклу рівномірно.

Задача 2

Цехова собівартість одного виробу становить 630 грн, з них 18 % припадає на заробітну плату основних робітників. За звітний період цех має виготовити 16 тис. виробів. Відомо, що загальновиробничі витрати по підприємству за рік склали 672 тис. грн. Вони розподіляються пропорційно фондам заробітної плати кожного з цехів-виробників товарної продукції підприємства. Загальний фонд заробітної плати по підприємству становить 5080 тис. грн, комерційні витрати — 5 % виробничої собівартості. Рентабельність планується на рівні 14 %. Визначити чистий прибуток підприємства від реалізації продукції цього цеху, виготовленої за вказаний період, та відпускну ціну одиниці продукції, якщо ПДВ — 20 %, а податок на прибуток — 25 %.

Варіант 5

1. Виробнича потужність підприємства: види, рівень розрахунків, напрями підвищення ефективності використання.
2. Управління якістю продукції на промислових підприємствах України: технічні, організаційні та соціальні заходи з поліпшення якості та конкурентоспроможності.
3. Фінансова діяльність підприємства: зміст, форми, основні регламентуючі документи.

Задача 1

У розрахунковому році рентабельність реалізованої продукції підприємства становила 22 %. Обсяг реалізованої продукції — 700 тис. грн. Яким має стати обсяг реалізованої продукції наступного року, якщо підприємство хоче збільшити рівень рентабельності продукції до 28 % за незмінної величини собівартості продукції?

Задача 2

Підприємство придбало верстат з числовим програмним управлінням вартістю 33,6 тис. грн. Доставка й монтаж коштували 2,4 тис. грн. Нормативний строк служби верстата 6 років. Визначити річну норму амортизації та залишкову вартість верстата після третього року його експлуатації, якщо амортизацію нараховують методом прискореного зменшення залишкової вартості. Визначити також недоамортизовану частину вартості верстата, яку можна вважати його ліквідаційною вартістю.

Варіант 6

1. Характеристика виробничої і соціальної інфраструктури підприємства та капітального будівництва.
2. Інноваційна діяльність підприємства. Законодавчі документи та інноваційна політика України.
3. Нематеріальні ресурси й активи. Методи оцінки та відтворення, проблеми захисту нематеріальних активів.

Задача 1

Визначити місячну заробітну плату робітника IV розряду, нараховану за погодинно-преміальною формою оплати праці. Згідно з графіком місячний фонд робочого часу склав 23 зміни тривалістю 8 год кожна. Середня норма виробітку — 10 шт. виробів за 1 год. За місяць робітник фактично виготовив 1880 шт. виробів. Годинна тарифна ставка робітника IV розряду — 1,9 грн. За виконання місячного завдання нараховується премія в розмірі 20 % тарифного заробітку й за кожен відсоток перевиконання плану — додатково 4,6 % тарифного заробітку.

Задача 2

Фірма в розрахунковому році реалізувала 50 тис. одиниць продукції ціною 20 грн за кожною. Змінні витрати на продукцію — 300 тис. грн, постійні — 500 тис. грн. На кінець розрахункового року фірма мала такі показники діяльності: вартість основних виробничих фондів — 1000 тис. грн, виробничі запаси — 400 тис. грн, грошові кошти та інші активи — 100 тис. грн. Розрахувати:

- 1) обсяг продукції, який забезпечить фірмі прибуток на 10 % більший, ніж у розрахунковому році;
- 2) рентабельність капіталу фірми.

Варіант 7

1. Кадрова політика та завдання кадрової служби на сучасному підприємстві.
2. Інвестиції: класифікація, структури. Цінні папери в Україні.
3. Розвиток малого бізнесу в Україні. Законодавство України про підтримку малого бізнесу.

Задача 1

Первісна вартість устаткування, що входить до складу основних виробничих фондів, дорівнює 200 тис. грн. Нормативний строк служби — 5 років. Визначити щорічні суми амортизаційних відрахувань, якщо застосувати прискорені методи нарахування амортизації:

- 1) метод прискореного зменшення залишкової вартості;
- 2) кумулятивний метод (за цілими значеннями років).

Задача 2

Виручка від реалізації продукції — 250 тис. грн, витрати на виробництво та збут продукції — 180 тис. грн. Прибуток від позареалізаційних операцій — 20 тис. грн. Середньорічна вартість основних виробничих фондів — 400 тис. грн. Розрахувати рентабельність реалізованої продукції і капіталу підприємства.

Варіант 8

1. Основні фонди підприємства: матеріальний склад, роль у виробництві, види оцінки.
2. Стандартизація та сертифікація продукції в Україні і провідних країнах світу.
3. Служба матеріально-технічного постачання на підприємстві.

Задача 1

У механічному цеху встановлені й діють 45 верстатів типу “А” та 30 верстатів типу “Б”. Відповідно, випускають вироби двох видів. У звітному році 260 робочих днів, режим роботи — двозмінний, тривалість зміни — 8 год, 45 хв триває обідня перерва. Регламентовані зупинки устаткування щозміни становлять: 2 % номінального фонду часу для верстатів типу “А” і 5 % для верстатів типу “Б”. Трудомісткість виготовлення однієї деталі на верстатах типу “А” — 0,5 нормо-год і 0,35 нормо-год на верстатах типу “Б”. Коефіцієнт використання верстатів типу “А” — 0,8, а верстатів типу “Б” — 0,7. Визначити річну виробничу потужність механічного цеху, а також фактичну кількість виготовлених виробів типу “А” і типу “Б”.

Задача 2

Підприємство за звітний рік реалізувало продукції на суму 360 тис. грн при середніх залишках обігових коштів 48 тис. грн. У результаті проведення організаційно-технічних заходів тривалість одного обороту буде скорочено на 4 дні, а обсяг реалізованої продукції збільшено на 3 %. Визначити потребу підприємства в обігових коштах на плановий рік.

Варіант 9

1. Посередництво як напрям підприємницької діяльності.
2. Організація оплати праці на підприємстві. Сучасне законодавство України про оплату праці.
3. Економічна безпека підприємства та її складові.

Задача 1

Розрахувати кількість радіоприладів, які може перевірити регулювальник за 8-годинну робочу зміну, якщо підготовчо-заклучний час на проведення перевірки партії радіоприладів становить 30 хв, оперативний час на випробування одного приладу — 13 хв, час на обслуговування робочого місця та особисті потреби — 12,5 % загального часу зміни.

Задача 2

У I кварталі підприємство виробило 10 тис. шт. виробів ціною 70 грн за кожну одиницю. Постійні витрати становили 160 тис. грн, а питомі змінні витрати — 50 грн. У II кварталі планується збільшити прибуток на 8 %. Скільки продукції треба виробити додатково для здійснення запланованого?

Варіант 10

1. Законодавство України про регулювання господарської діяльності підприємств. Господарський кодекс.
2. Нормування оборотних коштів підприємства. Проблеми їх нестачі та поповнення в сучасних умовах господарювання.
3. Форми раціональної організації (концентрація, спеціалізація, кооперування, комбінування, диверсифікація та конверсія) виробництва.

Задача 1

У звітному році собівартість товарної продукції підприємства становила 650,8 тис. грн, що визначило затрати на 1 грн товарної продукції на рівні 0,89 грн. Наступного року затрати на 1 грн товарної продукції плануються на рівні 0,85 грн. Обсяг виробництва і збуту продукції має зрости на 8 %. Визначити очікувану собівартість товарної продукції на наступний рік.

Задача 2

Річний обсяг виробництва деталей на підприємстві 220 тис. шт. Трудомісткість виробництва однієї деталі — 0,4 нормо-год. Тривалість зміни — 8 год, режим роботи — однозмінний. Втрати робочого часу очікуються на рівні 3 % номінального фонду. Норма виробітку виконується на 100 %. Як зміниться коефіцієнт виконання норми виробітку, якщо за таких самих умов зменшити кількість працюючих на 4 особи? Розрахунки провести, виходячи з того, що в розрахунковому році 360 робочих днів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Господарський кодекс України*. — К.: Атіка, 2003.
2. *Україна. Закони. Нове законодавство України / Уклад. Ю. П. Єлісовенко*. — К.: Махаон, 2003.
3. *Чинне законодавство України за станом на 1 липня 2003 / Уклад. Ю. П. Єлісовенко*. — К.: Махаон, 2003.
4. *Бойчик І. М. Економіка підприємства: Навч. посіб.* — К.: Атіка, 2002.
5. *Економіка підприємства: Навч. посіб. / І. М. Бойчик, П. С. Харів, М. І. Хопчан, Ю. В. Піча*. — К.: Каравела; Львів: Новий світ-2000, 2001.
6. *Економіка підприємства: Структурно-логічний навч. посіб. / За ред. С. Ф. Покропивного*. — К.: КНЕУ, 2001.
7. *Економіка підприємства: Навч. посіб. / А. В. Шегда, Т. М. Литвиненко та ін.; За ред. А. В. Шегди*. — К.: Знання-Прес, 2001.
8. *Макаровська Т. П., Бондар Н. М. Економіка підприємства: Навч. посіб.* — К.: МАУП, 2003.
9. *Сідун В. А., Пономарьова Ю. В. Економіка підприємства: Навч. посіб.* — К.: Центр навч. літ., 2003.
10. *Харів П. С. Економіка підприємства: Зб. задач і тестів: Навч. посіб.* — К.: Знання-Прес, 2001.

Додаткова

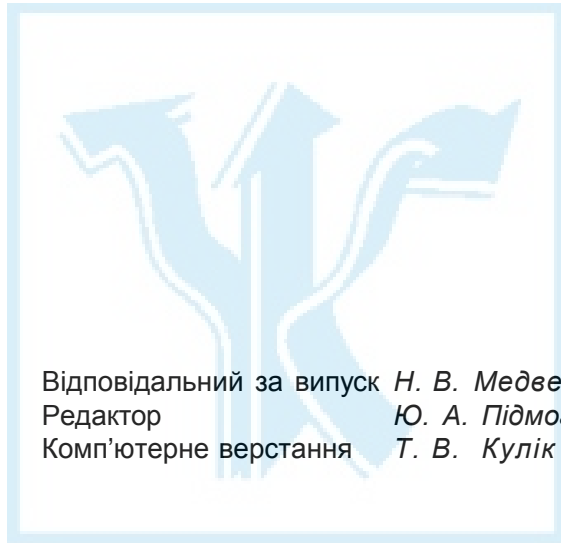
11. *Кантор Е. Л., Гинзбург А. И., Кантор В. Е. Основные фонды промышленных предприятий*. — СПб.: Питер, 2002.
12. *Козаченко Г. В., Воронкова А. Е. та ін. Малий бізнес: стійкість та компенсаторні можливості: Монографія*. — К.: Лібра, 2003.
13. *Кулішов В. В. Економіка підприємства: теорія і практика: Навч. посіб.* — К.: Ніка-центр, 2002.
14. *Лебедева С. Н., Казиначикова Н. А., Гавриков А. В. Экономика торгового предприятия: Учеб. пособие / Под ред. С. Н. Лебедевой*. — Минск: Новое знание, 2001.

15. *Мокий М. С., Скамай Л. Г., Трубочкина М. И.* Экономика предприятия: Учеб. пособие / Под ред. М. Г. Лапуста. — М.: ИНФРА-М, 2000.
16. *Мочерний С. В., Устенко О. А., Чеботар С. І.* Основи підприємницької діяльності: Посібник. — К.: Академія, 2003.
17. *Протопопова В. О., Полонський А. Н.* Економіка підприємства: Навч. посіб. — К.: Знання-Прес, 2001.
18. *Суша Г. З.* Экономика предприятия: Учеб. пособие / Г. З. Суша. — М.: Новое знание, 2003.
19. *Терещенко О. О.* Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навч. посіб. — К., 2000.
20. *Філімоненков О. М.* Фінанси підприємств: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2003.
21. *Шаповал В. М., Аврамчук О. В., Ткаченко В. А.* Економіка підприємства: Навч. посіб. / За заг. ред. В. А. Ткаченка. — К.: Центр навч. літ., 2003.
22. *Экономика предприятия: тесты, задачи, ситуации:* Учеб. пособие / Под ред. В. А. Швандара. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.

МАУП

ЗМІСТ

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи	3
Завдання для контрольних робіт	5
Список рекомендованої літератури	13

Відповідальний за випуск *Н. В. Медведєва*
Редактор *Ю. А. Підмогильна*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП
Зам. № ВКЦ-1804

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП